

Hur påverkas FFV Aerotech
av EG ur ämnet för ledaren

sid 2

Driftvärnet blir
skyddsvakter

sid 6

En liten påminnelse
om du blir sjuk

sid 8

Vill du hyra stuga i
Härjedalsfjällen?

sid 8

AEROGRAMMET

INFORMATION TILL DE ANSTÄLLDA VID FFV AEROTECH AB - Nr 7 10 april 1992

Grunden för luftvärdighet en förtroendefråga

Luftvärdighet bygger på förtroende, och att bygga upp förtroende tar tid. Förtroende får man inte gratis, det måste man förtjäna. Detta var några sanningar som Bo Renborg betonade när han, inbjuden av AVIONIK, höll ett seminarium i Arboga om luftvärdighet. Ett fyrtiotal av divisionens chefer kom för att lyssna och diskutera innebörden i begreppet.

sid 6-7

EG-frågan berör FFV Aerotech marginellt men är viktig för oss enskilda individer

Frågan om svensk anslutning till framtidens EG-union är brinnande aktuell. Man kan inte öppna en dagstidning, slå på radio eller teve utan att nås av en eller annan vinkling ur den pågående debatten. Nu skall svensken sättas in i EG-frågan inför den kommande folkomröstningen. Kosta vad det kosta vill!

För att få saklig information i ett bredare perspektiv har ledningsgruppen för FFV AEROTECH deltagit i ett EG-seminarium. I första hand med målet att få svar på om och hur en EG-anslutning kan påverka företaget. I andra hand för att sätta sig in i frågan ur svensk synvinkel.

—Tidigare hade jag själv den uppfattningen att en anslutning till EG inte skulle få några dramatiska effekter för FFV AEROTECH. Och på seminariet fick jag bara detta ännu bättre underlag, säger Jan Eiborn.

FFV AEROTECH har förbehåll mot anställning av utländsk arbetskraft, ger han som exempel. Samma förbehåll kommer att gälla med Sverige i EG.

—Försvarsmarknaden har starka nationella förtecken i alla länder, och vår nisch kommer inom överskådlig tid inte att påverkas av en anslutning till unionen, konstaterar han.

Fel frågeställning

Jan Eiborn ser inte något kontroversiellt i att han säger sig vara för en EG-anslutning i företagets interna tidning. Även om detta är en i grunden politisk fråga, så råder i detta sammanhang inget motsatsförhållande mellan de politiska blocken i sak.

Skall vi gå med, är därmed en felaktigt ställd fråga, anser han. Man bör snarare fråga sig om Sverige över huvud taget kan stå utanför.

Ett Sverige utanför EG-samarbetet har två möjliga framtidsperspektiv. Det påstår bland andra statsminister Carl Bildt. Antingen att bli totalt isolerat som

Albanien. Eller att som Taiwan försöka bli dubbelt så bra och effektivt i förhållande till omvärlden för att undvika en isolering.

Skapar balans

—I korthet öppnar en union alla möjligheter för varor, tjänster, kapital och människor att fritt röra sig över gränserna inom EG. Målet är också att skapa balans mellan Europa och de ekonomiska stormakterna USA och Japan, förklarar Jan.

Bortsett från de möjligheter och den frihet som öppna gränser skapar, kan vi även förvänta oss en rad andra positiva effekter av samarbete. Inte minst ekonomiska. EG-länderna kan sänka sina kostnader avsevärt bland annat genom att skapa enhetlig standard, påpekar Jan.

Ingen folkvandring

—Ett enkelt men för många välbekant problem är de enorma variationen på stick-kontakter i Europa. Där kan man radikalt minska kostnaderna i form av onödigt produktion och administration med en gemensam standard. På likartat sätt sparar man i administrativa kostnader genom att använda enhetliga normer för godkännande av bilmodeller och liknande. Han tror emellertid inte

att förändringarna blir vare sig så stora eller så märkbara som de ibland mälas upp, och då kanske framför allt i hotbilderna.

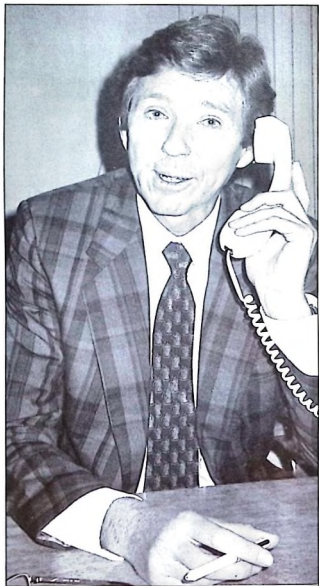
—En sådan bild utmärks kraftigt ökad arbetslöshet i Sverige. Självt tror jag att den fria rörligheten inte nämnvärt ökar människors vilja att lämna sin ursprungliga miljö. Vi brukar tala om norrlänningens motvilja mot att flytta till södra Sverige och vice versa. Och jag tror inte att motståndet är mindre när vi utvidgar frågan till att omfatta hela Europa.

Mental omställning

Det varnas också för att beslutsfattande och nationell suveränitet kan naggas i kanten av en anslutning. Jan håller med om att en anslutning säkert kräver en mental omställning för den enskilda individen och för den svenska nationalkänslan.

En sann bild

—Men allt har inte sitt ursprung enbart i denna fråga. På det ekonomiska området är forskutningen borta från eget beslutsfattande redan ett faktum, oavsett EG. Nivernerna på våra bankräntor bestämmer vi alltså inte längre själva, utan de är idag beroende av ränteläget på kapitalmarknaden i Europa.

—Även jag ser faran av att den gigantiska administrationen av EG kan skapa byråkrati. Den ökande frågan om snusförbud är ett sådant exempel. Och visst finns det en risk för att en stab på 16 000 människor kan ge sig in och peta i småsaker, säger han.

Den primära uppgiften för alla dessa människor är emellertid att klara av kommunikationen på tre eller flera språk i den framtida Europaunionen.

—Det är av stor betydelse att var och en själv söker

allsidig och saklig information om vad EG-unionen är och vad en svensk anslutning innebär.

Annars löper man risken att duperas av den osäkerhet som idag smyger sig in i den pågående debatten. Jag tycker mig se en ökad tendens att förklara allt eller skylla allt som nu händer i vårt samhälle på Sveriges vara eller inte vara i EG, avslutar Jan Eiborn.

Anne Allard

Teknisk träff om fred och försvar

Samverkan mellan civil och militär teknikutveckling

Teknik för fred och försvar var temat för årets upplaga av Tekniska Träffen. I år var det 14:e gången som Tekniska Träffen arrangerades. Konceptet bygger på att ett aktuellt ämnesområde lyfts fram varje år. Ett ämnesområde som alltid har stark förankring i Linköpingsregionen.

Teknik för fred och försvar var temat även för tre år sedan. Då som nu så representerades FFV AEROTECH av Ralf Holmér bland föredragshållarna.

Fred kan även uttolkas som teknik för civilt ändamål.

Arrangemanget har inte undgått kritik från Svenska Freds- och Skiljedomsföreningen, som anklagar Linköpings kommun för falsk varudeklaration. Enligt Svenska Freds är träffen två dagar av militärindustriell

propaganda.

Flera av de deltagande föreläsarna anknöt till den fruktbara samverkan mellan civil och militär teknikutveckling.

Inledningsvis talade krigsmaterielspektör Sven Hirdman, som gärna kallar sig fredsmaterielspektör,

om vår försvarsindustri och Europas. Han berörde först de stora förändringar som varit i vår omvärld, att det kalla kriget definitivt är slut, att Tyskland enats, att Central- och Östeuropa befriats från det forna Sovjetunionen och att EG stärks.

Neutraliteten består

Med Sverige som medlem i EG kommer vår neutralitet att bestå, konstaterade Sven Hirdman. Han såg inga hinder för att Sverige i EG ska kunna delta i fredsbevarande styrkor. Han konstaterade även att försvarsindustrin kommer att få ett ökat samarbete över nationsgränserna. Det är för dyrbart för enskilda länder att utveckla komplexa och kompletta system. Sverige kommer även att få färre utrikespolitiska restriktioner i framtiden, ansåg Sven Hirdman.

Beträffande vapenexport till länder inom EG så ansåg Sven Hirdman att EG i framtiden kommer att bli betraktat på samma sätt som vi i dag betraktar export till de nordiska länderna.

Samverkan

Bengt Halse, som är VD för ERICSSON RADAR ELECTRONICS, pratade om samverkan mellan civil och militär teknikutveckling.

Tron att det finns snabba lösningar på omställning från militär till civil produktion, avfärdade han. Han gav ett exempel och sa att ERICSSONs utvecklande av en mikrovågsradiolänk blev lönsam först efter femton år.

Han talade även om sambandet mellan civil och militär utveckling. De går hand i hand, menade han.

Överingenjör Bengt Dellby, FMV, berättade om GPS - framtidens navigeringssystem

Saabs nya flygplan, Saab 2000, hade inte utvecklats om vi inte haft JAS 39 Gripen, menade Bengt Halse.

Växelverkan

När kostnaden för teknikutveckling stiger är det viktigt för industrin att sträva efter en växelverkan mellan civilt och militärt. Man måste kunna förlita sig till både civil och militär produktion. Dessa båda ben är nödvändiga, menade Bengt Halse.

Onsdagen avslutades med ett samtal - debatt - mellan f.d. statssekreteraren Jan Nygren, Gert Schyrborg, tidigare VD för NobelTech Systems, och Owe Wiktorin, chef FÖRSVARSTABEN.

Ny radar

Under torsdagen gavs plats för såväl företrädare för industrin som från forskningshåll. Magnus Kramer, från FFV APPLIED COMPOSITES, talade om fiberkomposit - överlevnadsfaktor för försvaret. Samtidigt berättade Hans Hellsten, forskningschef på FOA3 om Carabas, världen genom nya ögon. Om Carabas kommer AEROGAMMET att återkomma med en fylligare artikel.

Ralf Holmér berättade om ett internationellt vapenprojekt, bombkapseln till Gripen och Viggen (se vidare mitten).

Navigeringssystem

Under eftermiddagen berättade Billy Fredriksson, utvecklingsdirektör vid Saab Flygdivisionen om teknik i samverkan, med utgångspunkt från JAS 39 Gripen och Saab 2000. Håkan Klevebrant, utvecklingschef på SUTEC, berättade om fjärrstyrd undervattens teknik och överingenjör Bengt Dellby, FMV, berättade om GPS - framtidens navigeringssystem.

Avslutningsvis redogjorde Gunnar Spräng, avdelningschef på SAAB MISSILES, mycket öppet om företags ansträngningar att ta fram produkter för civilt bruk.

Först om några år, trots att vi hållit på i tre år, tror Gunnar Spräng att någon ide har bearbetats så att man vet om det finns en marknad eller ej. För att behålla den militära kompetensen vill SAAB MISSILES hitta bra civila produkter.

Kalla mig gärna för fredsmaterielspektör, sa krigsmaterielspektör Sven Hirdman, på Tekniska Träffen, som i år hölls för fjortonde gången.

Bombkapseln ett exempel:

Försvarsindustrins nationella prägel på väg att brytas

Försvarsindustrin befinner sig i dag i en kraftig omstrukturering. Den internationella försvarsindustrin koncentreras till färre företag, samtidigt som dessa internationaliseras. Det vill säga att dessa företag får verksamhet i flera olika länder.

Även den svenska försvarsindustrin befinner sig i en omstrukturering. CELSIUS INDUSTRIER är i dag det stora svenska försvarsindustriföretaget sedan köpet av FFV-koncernen och SWEDISH ORDNANCE (BOFORS).

Även svensk försvarsindustri har påbörjat internationellt samarbete. För FFV AEROTECHS del har vi etablerat ett samarbete med tyska MBB, berättar Ralf Holmér på Tekniska träffen. Det samarbetet gäller den bombkapsel som såväl Viggen som Gripen skall utrustas med.

Ralf Holmér arbetar med såväl exportkontroll, som motköpsfrågor och industrimerken.

I jämförelse med andra industribranscher har denna internationalisering av försvarsindustrin kommit sent. Det gäller både den svenska och den internationella, säger Ralf.

—För Sveriges del kan vi konstatera att de stora verkstadsindustrierna alla är multinationella medan försvarsindustrin i huvudsak är nationell. Undantaget är KOCKUMS stora verksamhet i Australien.

Teknikdrivande

Skälen till försvarsindustrins starka nationella prägel är flera, säger Ralf Holmér. Ett är att varje land har slagit vakt om sin försvarsindustri av politiska och militära skäl, men även av systerställningspolitiska skäl. Derta och önskan att behålla den teknikdrivande effekt som försvarsindustrin gett och ger kan vara skäl till att internationaliseringen av försvarsindustrin gått långsamt, tror Ralf Holmér.

Samarbetet över gränserna har hittills till stor del varit inriktat på gemensamma projekt, typ Tornado-flygplanet, och standardisering så att de nationella stridskrafterna inom pakterna

skulle kunna samarbeta, säger Ralf Holmér som avslutning på den beskrivning han ger om hittillsvarande internationella samsamarbetsprojekt inom försvarsindustrin.

Skälen till försvarsindustrins starka nationella prägel är flera, säger Ralf Holmér. Ett är att varje land har slagit vakt om sin försvarsindustri av politiska och militära skäl, men även av systerställningspolitiska skäl.

Kraven på industrisamarbete drivs på framför allt av den kostnadsutveckling som varit för militär materiel. Kostnadsutvecklingen för militär materiel har legat ungefär 3,5 procent över normal kostnadsutveckling, konstaterar Ralf Holmér.

Ökat samarbete

—Detta och den neddragning som sker eller skett av försvarsanslagen tvingar fram ett ökat samarbete. De politiska förändringarna i Europa medför även att en internationalisering underlättas.

Vid internationellt samarbete kan kostnadsbesparingar erhållas genom påverkan på utvecklings- och produktionskostnaden och marknadsföringen.

Ralf konstaterar att utvecklingskostnaderna bör kunna sänkas genom att dubbelkapacitet undviks och genom att den kostnadseffektivaste utvecklingsorganisationen används för varje delsystem i projektet.

Ej kommersiella skäl

Försvarsupphandlingar styrs till stor del av icke kommersiella skäl, menar Ralf Holmér. Köparen kräver även oftast att den egna industrin skall vara så delaktig i projektet att den kan garantera den köpta materielns funktionsduglighet under lång tid.

—Detta medför att ett industriellt samarbete kan vara en förutsättning för att skapa en marknad i flera

—För produktion av bombkapseln av kunnskap om produkten som är när han berättade om bombkapseln

länder, vilket ger större serielängd och lägre styckkostnad.

Ralf redogör för samarbetet mellan FFV AEROTECH och tyska MBB rörande bombkapseln som är avsedd för såväl Viggen som Gripen.

Tillverkning i Sverige

—För produktion av bombkapseln har MBB etablerat ett väl fungerande samarbete med svensk industri och större delen av bombkapseln kommer att tillverkas i Sverige.

—Detta samarbete ger arbetstillfällen i Sverige. Det ger oss kunskap om produkten som är önskvärd för kommande underhållsarbeten, och det bidrar till att slå vakt om den svenska underhållsindustrin, vars betydelse betonas i den senaste försvarspropositionen.

—Utvecklingsarbetet har

IMBB etablerat ett väl fungerande samarbete med svensk industri och större delen av bombkapseln kommer att tillverkas i Sverige. Detta samarbete ger arbetstillfällen i Sverige. Det ger värd för kommande underhållsbehov, och det bidrar till att slå vakt om den svenska underhållsindustrin, vars betydelse betonas i den senaste försvarspropositionen, sa Ralf Holmér vid Tekniska Träffen i Linköping.

dock till största delen utförts av MBB och MBB marknadsför produkten till andra länder.

Samarbetsvilja

—Med den konkurrenssituation som rådde vid upphandlingen mellan MBB och svensk industri är det min personliga uppfattning att svensk industri har fått en mycket god utdelning av bombkapselprojektet. Detta har varit möjligt tack vare en stor samarbetsvillighet från MBBs sida och ett skickligt agerande från FMV, kopplat till den svenska industrins konkurrenskraft.

Bombkapselns historia började hos svenska flygstaben och FMV under senare delen av 1960-talet. Då började de studera utvecklande markmålsvapen. Ett resultat av studierna var att man fann att även en bomb-

kapsel utan motor skulle kunna fällas utanför luftvärnets räckvidd.

—Bombkapseln är anpassad till det svenska attackflygets taktik. Den kan

fällas när flygplanet ligger mycket lågt, vilket det måste göra för att undvika luftvärnseld och fiendligt jaktflyg. Bombkapseln måste kunna aktiveras mycket

snabbt och fällas mot mål på korta avstånd.

Avslutningsvis konstaterar Ralf att för stora delar av svensk försvarsindustri är det en överlevnadsfråga att

på sikt finna gemensamma utvecklingsprojekt tillsammans med utländsk industri och skapa nya samarbetsvägar.

Lennart Bladh

Fakta om bombkapseln

Bombkapsel DWS 39 (Dispenser Weapon System för flygplan 39) är ett flygburet vapen avsett för markmål och den kan enklast beskrivas som ett mellanligt mellan en robot och en glidbomb.

Bombkapseln släpps från flygplanet och styr sig själv mot målet i glidflykt utan hjälp av motor. Väl framme över målet skjuter den ut ett antal sub-stridsdelar som

fördelar sig enligt ett förutbestämt mönster över en yta. Det är således ett yt-täckande vapen. Mot mål med känd position kan bombkapseln fällas på upp till tio kilometers avstånd. Målet behöver inte ligga i flygriktningen utan det kan ha ett stort sidoläge i förhållande till flyg- eller fallriktningen.

Attackpiloten kan därför styra planet längs läglinjerna i terrängen så att det inte syns på radarn och fälla bombkapseln på långt av-

stånd från målet om dess läge är känt.

Bombkapseln väger ungefär 600 kilo. Den är uppbyggd av en för- och en noskon. Noskonen är tom medan akterkonen hyser roderservon. Mitt i bombkapseln finns sex stycken så kallade utskjutningsmoduler som kan ses som horisontella granatkastare. I rören laddas subammunitionen och den skjuts ut med hjälp av en gasgenerator. Utskjutningsintervallen styrs av en dator.

När kapseln är upphängd på flygplanet kommunicerar kapselns dator med flygplanets centraldator. Därigenom får kapseln tillgång till information om sin position, hastighet, höjd och läge. Om målets position är inprogrammerad i kapseln kan kapseln själv navigera fram till målet med hjälp av en egen inbyggd navigeringsenhet, en så kallad IMU (inertial measurement unit) och en dator. Höjdhållningen sköts via en inbyggd höjdmätare.

Luftvärdighet

Bo Renborg, FMV:LUFTI

—Grunden för luftvärdighet är en

Luftvärdighet bygger på förtroende, och att bygga upp förtroende tar tid. Förtroende får man inte gratis, det måste man förtjäna.

Detta var några sanningar som Bo Renborg betonade när han, inbjuden av AVIONIK, höll ett seminarium i Arboga om luftvärdighet. Ett fyrtiotal av divisionens chefer kom för att lyssna och diskutera innebörden i begreppet.

Sedan två år arbetar Bo Renborg på FMV:LUFTI som luftvärdighetsinspektör. Han har en lång och brokig bakgrund från bland annat FMV:PROV, Q-Flug, BASAIR, SAAB FLYGDIVISIONEN och även som försäljare.

—Varje försäljare lär sig att man bara kan sälja bra grejor till köpare och som köparen verkligen behöver. Den kunskapen har jag nytta av även när det gäller att sälja filosofin kring luftvärdighet, förklarade han.

Militär myndighet

I Sverige skiljer man på luftfartslagen för civilt och militärt flyg, och Bo Renborg beskrev kort hur flygsäkerheten är organiserad inom försvar.

Chefen för flygvapnet är luftfartsmyndighet för militära flygplan med ansvar för operativa, trafikknutna och flygmedicinska frågor. Frågor kring militär luftvärdighet har han delegerat till FÖRSVARETS MATERIELVERK och CF, chefen för FLYGMATERIEL, Sven-Olof Hökberg.

—Direkt under CF sorterar FMV:LUFTI, där jag är chef med ansvar för tillsyn av militära flygets luftvärdighet inom armén, marinen, flygvapnet, FMV:Prov och industrin. Ett brett område, som ger nyttig överlappning av erfarenheter mellan olika kulturer.

Hand i hand

Bo Renborg visade LUFTIs organisation och verksamhetsidé. Han berättade om de styrmedel enheten förfogar över. Bland annat regelverket för militär luftvärdighet och luftvärdighetsinspektioner.

Luftvärdighet och kvalitet går hand i hand, underströk han, och kvalitet är en förutsättning för luftvärdighet. Inspektionerna innebär en genomgång av verksamhetens förutsättningar vid förband, inom FMV samt industrin, och kan jämföras med kvalitetsrevisioner.

För närvarande gör LUFTI inspektioner på förbandsnivå, och man kommer så småningom även

till FMV, till SAAB och FFV AEROTECH.

Ingen felsökare

—Jag vill framhålla att vårt mål inte är att hindra, utan att stödja militär flyganknuten verksamhet. Vi letar inte efter fel, utan försöker ta reda på hur läget är inom företaget. Vi vill känna förtroende och se att det händer något, sa Bo Renborg och gav exempel på vad han menar.

I huvudavtalet med FMV åtar sig FFV AEROTECH att vara "... insatt i gällande regler och rutiner för luftvärdighet samt övervaka att dessa följs i FFV arbete...". Kan företaget leva upp till detta?, undrade han.

—Hävda inte att ni är bäst om ni inte kan det. Det gäller inte enbart att följa regler, utan även att förstärka innehållet i dessa.

Ett sätt kan vara att ge en person det övergripande ansvaret för regler och rutiner som rör luftvärdighet. Någon som båda kan tolka dem och utvärdera det bästa sättet att tillämpa dem. På förband är teknisk chef lämpad att bära ansvaret, och motsvarande funktion är fullt tänkbar även inom industrin, menar Bo Renborg.

Fråga om process

Grunden för luftvärdighet ser han

som en process byggd på förtroende.

—Detta förtroende grundar sig ofta på ledningens sätt att agera. Den skall leda kvalitetsverksamheten. Den skall svara för att personalen har rätt utbildning för sina uppgifter, och företaget skall driva program för kvalitetsförbättringar.

Detta är i sig inget nytt, enligt Bo Renborg, men det utgör inte desto mindre grunden för denna förtroendeprocess i ett vidare perspektiv.

En given utgångspunkt i dessa sammanhang är nollfels-regeln, påpekade han. Om företagsmål är noll fel, så blir alla fel värda att noteras. Enklare fel kan åtgärdas direkt, medan svårare kräver att en handlingsplan upprättas. Och det viktiga är att ta reda på vad som har hänt för att förhindra en upprepning.

Tacka ödmjukhet

Tyvärr arbetar vi alltför ofta i missrossystem där det råder en övertro på kontroll, konstaterade han vidare. Fyra ögon ser mer än två, hävdar man, och letar febrilt efter fel och syndabockar. Men detta skapar bara försök att dölja fel och skavanker.

—Jag menar att man skall tacka och uppmuntra de som hittar fel istället för att skälla ut dem.

Alla gör fel någon gång, det är ofrånkomligt. Och när de uppdragas,

—Kom ihåg att det inte räcker med att hitta och anmäla svåra problem. Man måste lösa dem också.

—Missroendestystem försöker dölja fel och skavanker, medan förtroendestystem biter fram och åtgärdar dem.

Förtroendeprocess

Luftrådighet skapar man inte med pöppinnar och felökning, utan med förtroende mellan kund och leverantör, säger luftrådighetsinspektören Bo Renborg på FMV:LUFTI.

vill vi som kund också se handlingsplaner för motåtgärder. Därför menar Bo Renborg att ett förtroendesystem är betydligt effektivare, där regler och rutiner är till för att underlätta verksamheten. Detta hjälper till att lyfta fram fel och brister, samtidigt som det skapar förutsättningar för åtgärder.

Förtroende faktorer

Han avslutade seminariet med att sammanfatta och ingående förklara några viktiga faktorer för att förtroende. Som nummer ett på listan står - att vara en kompetent leverantör, där kompetens står för för-

måga och skicklighet att klara en viss uppgift.

Nummer två är att ha en bra kommunikation både internt och externt. Den är alltid dubbelriktad och klargör allas inställning.

Nummer tre på listan är att ha en bra dokumentation, antingen som papper eller i någon datormediaform.

Dessutom menar Bo Renborg att ledningens ansvar att ange tonen och vara ett föredöme är ett måste, om man skall lyckas i förtroendesystemet.

Text och foto:
Anne Allard

Driftvärnet blir även skyddsvakt

Under två fullmatade helger har ett femtontal personer från Driftvärnet vid division FLYGTEKNIK genomgått skyddsvaktsutbildning. Från tidig lördag morgon till sen söndageftermiddag, vid två tillfällen, har driftvärnsmännen drillats i såväl juridik som praktiska övningar.

Under de 40 timmar kursen varat har driftvärnsmännen fått utbildning i bland annat: skyddsvaktens befogenhet, mänskliga rättigheter, rätten att bruka våld, tystnadsplikt, bevakningstjänst, olycksfallsvård, självskydd, yttre skadskydd, läs och bom samt praktiska övningar. Under kursen har deltagarna även fått kunskap om polisväsendet, för-

svaret och vår egen räddningstjänst.

Kursen avslutades med ett kunskapsprov och några timmars praktiska övningar under ledning av Bo Josefsson från Linköpingspolisen. På bilden visar han hur man lättast avväpnar någon som hotar med kniv.

Kursen genomförs för att den skyddslag som trädde i kraft förra året säger att all militär personal som har posteringsjänst måste genomgå en skyddsvaktsutbildning. Driftvärnsmännen vid division FLYGTEKNIK har genomgått den längre utbildningen då FFV AEROTECHIS anläggningar är att betrakta som civila skyddsobjekt. Allt enligt rikspolisstyrelsens rekommendationer, förklarar FFV AEROTECHIS säkerhetschef, Hans-Olof Blomqvist.

I korthet

Om du blir sjuk

Här kommer en liten påminnelse om vilka regler som gäller när du blir sjuk.

- Sjukmälaren skall göras till närmaste chef, som i sin tur rapporterar vidare till lönekontoret.
- Är du sjuk mer än sju dagar krävs ett läkarintyg, som sänds till lönekontoret.
- Tänk på att om du blir inlagd på sjukhus så måste din chef och lönekontoret få sjukmälaren respektive läkarintyg.
- När du återgår i tjänst skall du frisknämala dig. Det gör du genom att fylla i blanketten "Frisknämala", vilken du sänder till lönekontoret.
- Blanketten finns tillgänglig på alla expeditioner eller hos närmaste chef.
- Företaget svarar för utbetalning av sjuklön de första 14 kalenderdagarna i varje sjukperiod.
- Sjuklönen för de tre första ersättningsdagarna är 75 procent av månadslönen.
- För de återstående ersättningsdagarna, till och med den 14 kalenderdagen, är sjuklönen 90 procent av månadslönen.
- Vid sjukskrivningar som varar längre än fjorton dagar utbetalas sjukersättning från försäkringskassan jämte sjuklön från arbetsgivaren.
- Från 1 april har följande ersättningar ändrats; för läkarvård utbetalas 95 kronor och för sjukgymnastbesök utbetalas 55 kronor.
- För rabatterade och av läkare ordinerade läkemedel utbetalas full ersättning.

VILL DU HYRA EN STUGA I HÄRJEDALSFJÄLLEN UNDER SOMMAREN ELLER HÖSTEN?

Alla anställda inom FFV AB-koncernen, FFV Aerotech och Telub är välkomna att vara med i utloppningen av de stugveckor i Härjedalsfjällen som finns tillgängliga under veckorna 27-30, 33 och 35-38, totalt 23 stugveckor. Med följande fördelning:

i Fjällbyn		i Fjällsätern	
1 stuga	vecka 28	1 stuga	vecka 27
4 stugor	vecka 29	2 stugor	vecka 29
2 stugor	vecka 30	1 stuga	vecka 30
2 stugor	vecka 36	1 stuga	vecka 33
2 stugor	vecka 37	1 stuga	vecka 35
		1 stuga	vecka 26
		1 stuga	vecka 38
i Fjällvattnet		2 stugor	vecka 28

Fjällbyn i Tännäs omges av höga bergstoppar. Här finns rösade leder och lämpliga fiskevatten. Fjällbyn passar bra för barnfamiljer eftersom här finns många aktiviteter. Stugorna i Fjällbyn är på 48 m² fördelade på kök, storsuga, två sovrum samt toalett med dusch och solalant. Det finns sovplatser för 6 personer men porlän och övrig utrustning för 8 personer.

Fjällsätern som ligger i en solig sydsluttning mitt i Tännadalen erbjuder härlig vandringsstier samt milstads med rösade leder. Stugorna i Fjällsätern är på 70 m² fördelade på kök, storsuga, tre sovrum, hall, toalett med dusch och bastu, förädd och stor solalant. Det finns sovplatser för 8 personer men köksutrustning för 10 personer.

Fjällvattnet i Tännäs erbjuder vandringsleder, fiskevatten runt knuten och nära till mängder av andra aktiviteter. Husen är belägna 750 meter över havet, gränsar till Rogens naturreservat och ligger i strandkanterna vid sjön

Vattnan. Stugorna i Fjällvattnet är på 56 m² fördelade på kök, storsuga, två sovrum, hall och toalett med dusch. Det finns sovplatser för 6 personer men porlän och övrig utrustning för 8 personer.

Du deltar i utloppningen genom att skicka in nedanstående talong (eller avskrift). Endast en talong per anställd godtas, men du kan självklart söka flera veckor på samma talong. Hyran för en stugvecka är 950 kronor. Stugorna lottas ut snarast möjligt efter ansökningsidens utgång och omedelbart därefter sänds besked till alla sökanden.

Har Du frågor angående stugveckorna så ring Else-Marie Ericsson, FFV AB, tel 016-15 50 64.

Jä, jag vill vara med i utloppningen av stugveckor under veckorna; 27-30, 33 och 35-38!

Namn:

Bostadsadress:

Postadress:

Anställd vid bolag:

Önskad vecka:

Talongen sänds till FFV AB, Box 519, 631 07 ESKILSTUNA, senast den 4 maj 1992. Märk kuvertet "Fjällstuga"